

Uanset hvilken tørstofprocent man ønsker i sin ensilage/høsilage, er det vigtigt at ramme den så præcist som muligt. Det er svært alene ud fra fornemmelser og erfaring, men der findes værktøjer, der kan hjælpe til at træffe de rigtige beslutninger, bl.a. Seges Fortørringsprognose. Når man indtaster postnummer, græsblending, tidspunkt for skårlægning og forventet udbytte, beregner modellen hvornår man skal ud at rive.

Vælg tørstofprocenten med omhu – og ram den

Ensilage eller høsilage? For tør ensilage koster på holdbarheden, men mangler man AAT, kan der være fordele ved en lidt tørrere ensilage end de anbefalede 30-35 procent

GRÆSHØST

AF KAREN MUNK NIELSEN

Mange mælkeproducenter laver for tør ensilage, konkluderer Seges, der har kigget analyser af ensilageprøver fra 2007 til 2015 efter i sømmene. På landsplan er der i næsten alle år og i alle slæt for højt tørstofindhold. Et optimalt tørstofindhold i græsen-silage til silo ligger mellem 30 og 35 pct. Bliver den højere, koster det på holdbarheden, og desuden bliver det sværere at få kørerne til at æde tilstrækkelige mængder, lyder argumenterne.

Høsilage øger AAT

Økologisk Landsforening undersøgte i 2014, hvad tørstofprocenten i ensilage betyder for indholdet af AAT, og her viser analyserne en tydelig sammenhæng mellem tørstof og AAT. Jo højere tørstofprocent, jo mere AAT. Der er derfor også fordele forbundet med en højere tørstofprocent – ikke mindst i økologiske foderrationer, der erfaringsmæssigt har svært ved at nå de ønskede 15 g AAT/kg tørstof.

Hø kan give mere AAT, men ikke alle har mod på at høste hø, der også er forbundet med bladspild. En mellemvej er en mere tør ensilage. Fodringsforsøgene, der blev udført på køer på Aarhus Universitet, Foulum, viste, at AAT steg med 5,4 g/kg ts hver gang, tørstofindholdet steg med 10 procentpoint. Køernes optag af aminosyrer var den samme uanset tørstof i ensilagen/høsilagen. Det var alene nedbrydningen i vommen, der ændrede sig.

- Det er interessant i forhold til at øge selvforsyningen på bedriften og spare omkostninger. Der er ingen tvivl om, at mere AAT i grovfoderet kan spare kraftfoder, siger kvægbrugskonsulent Søren Lykke-Jensen, ØkologiRådgivning Danmark.

Kræver omhu og management

Men han har også sine forbehold, der bunder i de praktiske erfaringer.

- De landmænd, der har forsøgt at lave mere tør ensilage har haft meget svært ved at styre det i siloen. Der har været varmeudvikling i ensilagen og dermed et tab af næringsstof og øget svind, tilføjer han.

Efterfølgende er det også nødvendigt at komme vand i den færdige fuldfoderblanding, så kørerne ikke sorterer i blandingen.

Udfordringen ved at høste en mere tør ensilage er selve ensileringen og holdbarheden, når man åbner stakken. Man skal således lave en meget hård sammenkørsel eller evt. ensilere i wrapballer.

- Man skal være meget bevidst om, hvad man gør, hvis man hæver tørstofprocenten fra 35 til fx 45, siger Søren Lykke-Jensen, som derfor også anbefaler kun at gøre det med en del af ensilagen.

Lækkerbissen til kalve

Kalve og unge kvier har særligt brug for AAT. Det er veldokumenteret, at de æder mere, når de får høsilage frem for almindelig ensilage – formentlig fordi foderet er mindre surt og har et højere sukkerindhold. Til disse dyregrupper kan det være en særlig god ide at have en portion høsilage med op mod 50 pct. tørstof, evt. ensileret i baller, hvis man kun bruger det i mindre omfang. Høsilage kan her være et alternativ til hø, som er et velegnet kalvefoder.

Ram rigtigt

Uanset hvilken tørstofprocent man ønsker i sin ensilage/høsilage, er det

vigtigt at ramme den så præcist som muligt. Det er svært alene ud fra fornemmelser og erfaring, men der findes værktøjer, der kan hjælpe til at træffe de rigtige beslutninger, bl.a. Seges Fortørringsprognose. Når man indtaster postnummer, græsblending, tidspunkt for skårlægning og forventet udbytte, beregner modellen hvornår man skal ud at rive.

Karen Munk Nielsen er kommunikationskonsulent i Økologisk Landsforenings landbrugsafdeling.

Artiklen er produceret i projektet Demonstration af nye økologiske løsninger, der støttes af Promil-leafgiftsfonden for Landbrug, Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikterne og Miljø- og Fødevareministeriet.

Konklusioner om høsilage

Konklusionerne her blev gjort i Økologisk Landsforenings projekt 'Høsilage – optimering af proteinkvalitet til malkekøer' i 2014. Målet var at undersøge og øge mulighederne for nærproduktion af protein.

- ▶ Høsilage indeholder mere sukker og mindre opløseligt råprotein
- ▶ Højere pH end i alm. ensilage
- ▶ Bedre smagelighed, evt. højere foderoptagelse
- ▶ Stigende AAT med stigende tørstofprocent - 5,4 g for hver 10 pct.-point
- ▶ Mere AAT i grovfoder kan sænke foderomkostninger
- ▶ Nemmere at opfylde AAT-norm ved høj selvforsyning
- ▶ Mere markspild end ved alm. ensilage men mindre end ved hø
- ▶ Markspild kan minimeres gennem management og maskinvalg
- ▶ Balleensilering er mest sikker
- ▶ Ensilering i plansilo kræver kort snitlængde og pakning til mindst 300 kg ts/m³
- ▶ Økonomisk interessant, hvis optimal management ved høst

Jersey-tyrekalve aflives sjældnere

Nye tal viser, at antallet af aflivninger er faldet drastisk i de økologiske besætninger. Det fremgår af den opdaterede statistik fra SEGES over antal aflivede økologiske jersey-tyrekalve. Antallet er nu under 40 aflivede kalve per måned mod ca. 70 aflivede kalve per måned i juli 2015 – svarende til nu cirka 500 kalve om året. Faldet skyldes nok især, at både Naturmælk og Thise har forbudt aflivning hos deres leverandører. Men også udviklingsarbejde og information om mulighederne i at bruge kønssortering og kødracesæd hos Jersey fra SEGES Kvæg bidrager til den positive og nedadgående kurve.

Kilde: Månedsnyt om økologi fra Landbrug & Fødevarer og SEGES Økologi, maj 2016

Splittelse i den økologiske ægbranche i USA

Nogle af USA's største økologiske ægproducenter protesterer mod et forslag fra USDA, der skal give høns mere plads både inde og ude, mens mindre producenter støtter ændringerne. En undersøgelse fra Organic Egg Farmers of America viser at ca. tre fjerdedele af producenterne allerede overholder en privat dyrevelfærdstandard, som overholder de foreslåede krav.

Kilde: Dansk Erhvervsfjerkræ, nr. 5, maj 2016

Prognose for malkekvægbedrifternes økonomi

Ny prognose fra SEGES forudsiger fremgang for økologiske mælkeproducenter i 2016, mens der er nedgang for konventionelle mælkeproducenter i den samme periode frem mod 2017.

Kilde: Chefkonsulent Susanne Clausen, SEGES, Kvæg

Ukrudtsbekæmpelse med mikrobølger

Firmaet Fremtidens Miljø arbejder på at udvikle et nyt redskab til pesticidfri bekæmpelse af ukrudt med mikrobølger (Weed Figther). Firmaet har rejst knap 500.000 kr. til at udvikle en prototype, se side 9. Weedfigtheren vil kunne bruges på gange, stier og befæstede arealer samt i rækkeafgrøder. Den udvikles til brug hos private, kommuner og siden til rækkeafgrøder i landbruget. En væsentlig del af arbejdsindsatsen vil være at udvikle sikkerheden ved at brug både i forhold til føreren, forbigående dyr og mennesker samt faunaen i jordens overflade. Firmaet mener redskabet har et stort potentiale. Interesserede kan tegne aktier på hjemmesiden og dermed blive medejer og støtte udviklingen.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne